

D.B. DENİZ NAKLİYATI T.A.Ş.
Genel Müdürlüğü

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1105

A İdülhak Hanım
Beyin el yazısı
ile itibaflı hizal
ilk forması

لَهُوَرِ انْهَارِ جَرِيَّهُ كَيْتَ جَرِيَّهُ لَهُوَرِ يَسِّهَ
عَبْدُ كَفَلَهُ

الْحَقُّ حَامِدٌ

طَرْخَان

اسْتَانْبُول

يَكِي عَمَانَى مَطْبَعَهُ وَكِبْرَانَى

١٣٣٢

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1105

لوسي بن خايمك قلبته وعرفانه

عبدالحق حامد

اسماهی اشخاص

« کابلده سرای نیم حکم‌داریده غیاث‌الدین ایله قبور بر
با غچه‌ده گزینه‌رک قوکوشورلر »

غیاث‌الدین

ذانی جان و جکر او لمشدی جنایات ایله او!

قبور

سفن آرتق ایده من ضبط او عنایات ایله او!

غیاث‌الدین

چار پیور عقله بو بر صاعقه سرعت رحلت!

قبور

سکا جانیلک ایچون ویردی او کافی مهلت!

غیاث‌الدین

او لاسه‌م قاتل، او لوردی بکا یوردم مقتول!

قبور

عاقل او لسهن، بوکون او لازدی شمورک مختل!

غیاث‌الدین

بیلیم بن نهدر آیدینلخ استقبالی.

قبور

کور کوزک کوردی سنک شمشعة اقبالی:

دلشاد خاتون	نائبه حکومت ایلخانیان
قبور	صکره طرخان نامیله معروف
غیاث‌الدین	کابلده حکمدار تابع
حافظ شیرازی	علوم
یعقوب چابی	خداؤندکارک شهزاده‌سی
پرنسس لیزد	یعقوب چلیننک ناصردی
سلطان مراد اول	
شهزاده بازیزد	بیوک خندومی
پیلوفر سلطان	والده‌سی
دولتشاه	بازیزدک زوجه‌سی
پرنسس لازار	سلطان مرادک زوجه‌سی
لالا شاهین پاشا	اسراى عثمانیه‌دن
حاجی ایل بک	کذلک
مهمندیار	دلشاد ایله طرخانک میتنده
صریپلی میلوش	سلطان مرادی شهید ایدن

علماء، وزراء، امرا، خدمه، خادمات، زنجی، حرم
آغاری، عساکر: سواری، پیاده، سازنده، خواننده،
رقاصه‌لر و بعض خیالات و هنان پیگران، ترک، ایرانی، تورانی،
چرکس، عرب، خدمتکارلر، جههور خاق، ترک، تاتار، صرب،
بلغار، اواح، روم و مجار اردویی.

غیاث الدین

شمدی مالک اوله جق بامکه او نک افسرینه .
مسلمکم او یامش او لسیدی هوای سرینه ،
صرصرنند یقیلوردی بو سیاستخانه !

قنبور — نقیجه شناسانه —

نه زمان قالقله جق تختکه ایلخانه ؟

غیاث الدین

سلطنت دعوی کلدیسه‌ده ، بر چوق او هام
اوکا ایتمکده رفاقت ...

قنبور

اوکا دیرلر الهام !

غیاث الدین

[۱] شهره کیرسم مثلا بولیه خیالاً مقهور ،
بکا کوستره‌ده بر کوه معظم جمهور :

[۲] تخت ایلخان دینیور ، بر جبروتی تابوت :

قنبور

[۳] بو دیك حق صمودک ایدیور کسب ثبوت ا

[۱] ایلخانه قول یرینه — ایلخان قولی — دنیله بیلیر . ع ۰ ح ۰

[۲] — مقهور — غلط مشهور . ع ۰ ح ۰

[۳] — تی — تا — تنافری مذدور اوله .

[۱] ظلمت عاقبت شاهه او قندیل دلیل !

« برآز صکره »

اوکا سن پیرو اولوب نورکی ایتدک تذلیل ا

غیاث الدین

دوره خوف و رجا حبس و اسار — ایتدی کذر ..
بنه چوق شی کلیور خاطره بادی حذر .

« قنبورک خنده استهزاسندن صکره »

نیه بن کورمیورم کندی حلا آزاد ؟

قنبور

بیلیرز سزده کی خونیاکی بز مادر زار !

غیاث الدین — او کجه مغرب صکره متهدح —

پدر و مادرم ایمش اوله مازلر ایراث .

او قیزل شعشمه آنچق بکابندهن میراث ا

« صکره جه »

خالقک وارقی ده ایسته م اولمک حتی .

قنبور — منیف —

[۱] فقط ایلخانه قول اولمشدی شه بی همنا :

[۱] شاه یعنی ایلخان : ع ۰ ح ۰

شو كاغد پارچه‌سى ، آل باق ، قوقىوردىرسين او لوما
قنبور - كاغدى آلوب قو قلايدرق -
او كابن ايتدى ديرم بلـكـه سـرـاـيـتـ سـنـدنـ !
- كاغدى اعاده ايله -
مقفل پـيـرـجـوـانـ - سـنـ - دـيـدـيـكـمـ بـرـجـ وـبـدـنـ !
غياث الدين - بر آز انفعال ايله -
يـشـورـ ! خـاطـيـرـ اـيـدـيـورـسـينـ يـاـ مـصـيـبـتـ قـنبـورـ !

قنبور

بر مصيبيت كه سـنـ كـوـلـكـهـ اـيمـشـ مـجـبـورـ !
نه يـالـاـرـدـكـ اـكـرـ اوـلـسـيـدـيـ اوـ مـبـكـيـلـدـنـ ؟
« غـيـاثـ كـوـلـهـسـيـ اوـزـرـيـهـ تـبـدـيـلـ طـورـ اـيلـهـ »
كـچـكـلـمـ بـزـ بوـهـورـ ، بوـ تـشـكـيـلـدـنـ ..
كـيمـ اـيمـشـ قـاتـلىـ اـيلـخـانـ ؟

غياث الدين

اور سـرـ شـهـيرـ ..
[۱] - سـكـتـهـ دـلـ - دـنـيـلـوبـ دـيـلـلـرـ اـيـدـلـشـ تـهـيرـ .

قنبور

صـكـرـهـ بـخـدـادـ قـادـيـنـكـ عـاقـبـتـيـ ؟

[۱] تـهـيرـكـ طـوـفـرـوسـيـ تـخـتـيـمـ دـوـهـ تـهـيرـ يـاـ كـاشـ فـقـطـ مـسـتـهـمـلـدـرـ عـ.ـحـ.

TDV İSAM
Kütüphane Arşivi
No 2E.1105

« آـزـ صـكـرـهـ »
او قور بـرـ كـرـهـ دـهـاـ دـعـوتـيـ نـائـبـهـنـكـ .

غياث الدين

او كـوـزـ صـاحـبـهـسـيـ سـلـطـنـتـ غـائـبـهـنـكـ .
يعـفـ دـلـشـادـ ، اـيـدـيـورـ بـنـدـنـ اـمـيـدـ اـمـدـادـ :
ـ كـلـكـزـ ، كـچـكـىـ - دـيـورـ - دـورـ بـلـاـ وـبـيـدـادـ .

- حـاضـرـمـ بـيـعـتـهـ بـنـ شـاهـ غـيـاثـ الدـيـنـهـ !
- كـلـكـزـ اـتـبـاعـكـزـيـ تـربـيـتـ وـتـمـدـيـنـهـ ..
- هـلـپـسـيـ تـشـرـيـفـكـزـكـ مـنـظـرـ وـمـحـتـاجـيـ .

- قـادـيـمـ بـنـ چـكـهـمـ بـارـ بـلـنـدـ تـاجـيـ ،
- شـعـمـدـيـ مـيـدـانـهـ نـهـ اـيـلـخـانـ نـهـدـهـ چـوـبـانـ قـالـدـيـ .

- يـالـكـزـ جـارـيـهـ كـنـ بـونـهـ نـكـهـبـانـ قـالـدـيـ .
- بوـ تـقـرـبـدـهـ فـقـطـ اوـلـهـ يـكـزـ دـورـ اـنـدـيـشـ .

ديـورـ اـماـ ، اـيـدـيـورـ ذـهـفـيـ بوـ صـوكـ سـوـزـ تـخـدـيـشـ .

قـنبـورـ - مـزـاحـ اـيلـهـ .

ار اوـلـانـ كـشـفـ اـيـدرـ الـبـتـهـ بـونـكـ عـلـتـقـ :
وـيـيـورـ قـزـ سـكـاـ هـمـ كـيـنـدـيـيـ هـمـ دـولـتـقـ !

غيـاثـ الدـيـنـ - بـرـ وـرـقـهـ چـيـقاـرـهـرـقـ -

برـ يـلـانـدـرـ بوـ كـيـنـ قـوـيـنـهـ بـوـكـاـوـمـ بـوـكـاـوـمـ :

[۱] جـلوـسـ - يـيـنـهـ - صـعـودـ . عـ.ـحـ.

منظر - ۲

« سلیمانیه شهر نده سرای ایلخانی . جسم برتالار . جسم پنجه لر
میدانه ناظر . میداندہ جم غیر . عسکر ، علماء ، ذکور ونسوان . -
تالارک وسطنده صنین برسریر . بر کنارده بر ماصه اوستنده
بر مرصع تاج بینه بر کنارده بر ماصه اوستنده سیاه بر طور بہ .
بینه بر کنارده جامد وغیر متتحرک قبور . - دلشاد خاتون
ارکك قیافتنده فقط زره پوش . »

دلشاد خاتون - جم غیره خطاباً -

بکا ، ای بیامیه رک بیعت ایدن محشر فاس !
سزه انسانلی تصویر ایده جک بر نسناس .
« کاه گزینه رک کاه طور ارق »
بونده بن بر قادیم عاجزه و محبو به .
سزه تقدیم ایده جک شمدی او بر اعجوبه :
که کورن مسخره دیر ، بجه او بر معجزه در ،
قوه قاهره در . - قاهره عاجزه در . -
طیشی نسناس ، ایچی انسان حقيقی و خلوق ؛
ظاهرآ ناقص و معنی بو مکمل مخلوق ؛

غیاث الدین

سکنه هوش ! -

او طه سندن چیه ارلش متهور ، مدھوش ..
عاقبت ، - هپسى بونک لاف و کذاف اجلاف : -
آ تلوب پنجه دن کندی نی ایتش اتلاف .

قنبور

قلاماش آنده دیمک شمدی نه اغيار ، نه يار .

غیاث الدین - کیدر کن -

[۱] اولام خطة دلشاده عجولاً سیار .

قنبور - آرقه سمندن -

بی بیکس بیلیور ، بلکده بی نام و نشان ..
وقت صرھونی کانجه او لورم صاحب شان !

« کیدر کن طور ارق »

وقت صرھونی کانجه ایدرم سرمی فاش ..
شمدىلک روحم او ظلمتده بولنسون خفاش !

« کیدر »

[۱] سریما بیشه عجولاً ع. ح .

تجبهه ارککلار او لور ، مرد قادیتلار ده او لور !
لا یقیله آرایان فرصتی البته بولور .
« ینه جم غفیره خطاب ایله »

بالکز هائمه ک ناری دکل ، ای جهور !
پایمال او لمش اولان حلقک ، او غایت مقهور
قوه عادله نک ناری فی ده آلدم بن !

« دها شدید »

حقکز لا حق وطن ! حق دماء ! حق لبن ! -
بونلر ک ناری آلدم بن او قاتلاردن ،
او ایکیز هائمه دن ، قاتلی مقاتلاردن ! -
توأم او لمشیدی دینور جرم و جزا ، ماتم و سور :
بری جانی جیین ، دیگری جانی جسور .
بری مخفی و خفی ، دیگری غایت علی . -
بری ایلخاندی کیدن . - گوستیرم دون کافی !
صانکه چار پشن ایدی بر صاعقه بر صاعقه يه .
ایکی آفت که صار ماش ازلى ساعقه يه
یعف قان دوله يه ، جان باقه يه محکوم او ایکی
سوء طینت که دوشنججه برئی ، طورماز بریکی .
بو هم او لدیرمکه هم او لمکدر استعداد . ،
هم جزادر اونی احنا ابديشم هم امداد !

جو جه بر کوه متافت ، یوجه بر روح غریب
که ید قهر قضا جسمی ایمش تخریب ،
که فقط جلوه حق قلبته او لمش معمار . ،
اوله حق ، ایمک ایچون ملک خرابی اعمام ،
اوله حق ، کورمک ایچون دوره ماضی بی خراب ،
اوله حق ، دوکدک ایچون منهل عصیانه تراب ،
- تخت شاهی به بوکون وارت یکتا اوله رق -
اوله حق ، قیامق ایچون مقتل ظلمی احراق ،
سزه بر حاکم خادم ، بکا بر زوج شفیق . ،
سزه بر خادم حاکم ، بکا بر شاه رفیق !

« ماصه او زرنده کی تاجی باشه قویدیغی قنبوری اللذن طوتوب
پخره نک او کنه کوتوره رک »

ایده یم ایشته سزه شاه جهانی تقديم !
« متـاـقـبـاـ خـارـجـدـهـ بـرـ قـهـقـهـ وـصـکـرـهـ اـصـوـاتـ کـوـنـاـ کـوـنـ . . . »
« دـلـشـادـ قـنـبـورـیـ تـخـنـهـ اـجـلاـسـ اـیـدـرـ »
ساخته بر شاهه بو و قتيله بیلنمشدی ندیم . ،
ساخته لک پنجه عدلندنه بونک او لمی عدمی !
« ینه اصوات مختلفه »

دلشاد خاتون - قنبوره توجهله -

[۱] دامـاـ باـطـنـ اـیـتـدـمـ بنـ ظـاهـرـهـ اـیـتـدـمـ تـقـدـیـمـ .

[۲] باـطـنـ - ظـاهـرـهـ سـیـرـتـ - صـوـرـتـ. عـ. حـ.

« سیاه طوربی آلوب خارجه آنار . خاقده شهانت . »

ایتدی ، متبوعنه ایلرکن او تابع رجعت .
کلکنز ایله یهم بزده بو شاهه بیعت .

« کبار و صغار، ذکور و نسوان، بر چوق خلق تالارک متعدد پنجره
و قپولرندز ایچری کیر. قنبور تختک او سلمنده قیام ایدر، دائماً جامد. »
دلشاد خاتون

TDV ISAM
Kütüphaneleri Arşivi
No 2.E.1105

پیغتمله ایده یم بن سزی اول تأمین :
یاشاسون بیک یاشاسون شوهر و شاهم ! ..

بنون حضار

آمین !

« دلشاد خاتون اقتدا ایدرک عموماً سربزه مین تکریم او لورلر .
وبویله قایانش او لقاری حاله سکوہ ایچنده منظر دکیشور. »

« زهر خند تزییف ایله »

باک-کنر شمدی بو مستقرشہ عاشقہ یه :
دوشدنی ایلخاز کدن اولدم سپر اول صاعقه یه .

« سیاه طوربی الله آلوب خارجه »
بوده بر دیگری بن حقی ویردم محضا
هر ایک طبیتی معناً دیگر ایتمد ارضاء .

« طوربی صالحیه رق »

بونی اعزاز ایله کیمکدی بز استقباله .
دوشدنی چیقمقده ایکن شاهقة اقباله .

« معیندارانه قنبوره باقدقدن صدرکه »
کنندی ایلخانه اسیر . ، اردوسی او لمشدی کروه .

ناحی اینش ایدی قانله ماوٹ ، مکروه !

« تبدیل وضع ایله قلبی کی »

دوگدیکی قان فقط ، ایواه ! مقدس بر قان .
که او در بجه بوکوز رو پڑه جننده آقان !

« ینه خارجه »

بو ایدی مقصد من دونکی سفردن یا لکنر .
او بجی ده عبرتی ده سز بو قادریندن آلکنر .
اشته صوک قطره سی چرکابه ناصر دینک :
آلکنر کله سفی شاه غیاث الدینک !

منظـر - ۳

« ینه سلطانیه سرا ینده بر منین خوابکاه لیل . مشاعل . خارجده

قبور یالکـز « مهتاب »

شـبـیـهـ اـضـفـتـ وـاحـلامـهـ بـوـ هـبـ دـیـمـ اـیـلهـ دـارـاتـ .

بو افسـرـهـ بـوـ سـرـ ، فـوقـهـ اـسـتـهـزـایـ سـیـارـاتـ ! -

نه شـبـهـ اـكـ بـیـوـکـ زـینـتـ ، بـرـیـ دـارـ اوـلـانـ دـاـبـرـ .

اوـ زـینـتـ بـنـجـهـ لـكـنـ آـكـلاـشـمـاـزـ سـرـ وـحـکـمـتـدـرـ !

نه درـ ، يـارـبـ ! بـوـ نـائـلـ اوـلـدـیـغـ نـعـمـتـ کـهـ قـسـمـتـدـرـ ?

نه درـدـلـشـادـ ؟ اوـبـیـ خـوـابـیـ اـیـلهـ بـیدـارـ اوـلـانـ دـلـبـرـ ؟

بنـ هـبـیـجـ بـیـلـمـهـ دـنـ ، بـیـلـمـشـ کـبـیـ توـقـیـرـ اـیدـنـ عـرـفـانـ ؟

« تـبـدـیـلـ وـضـعـ اـیـلهـ »

اوـنـکـ روـحـنـدـهـ وـارـ غـایـتـ قـرـاـ کـاـقـ ، کـبـنـلـیـ بـرـ طـوـفـانـ !

شـفـقـ سـیـهاـ سـمـایـ حـسـنـ وـآـنـدـنـ نـکـاهـ اـفـکـنـ ،

ایـکـیـ نـجـمـ سـیـاهـیـلـهـ اوـ آـفـتـ بـرـ یـبـانـیـ درـ !

وـخـونـ آـلـودـهـ بـرـ خـمـدـهـ بـلـهـ اـسـتـقـبـالـیـ سـوـیـلـرـ کـنـ ،

بوـ شبـ دـوـدـ جـهـنـمـدـرـ ، بـوـ مشـهـلـلـوـ زـبـانـیـ درـ !

اوـنـکـ روـحـنـدـهـ وـارـ غـایـتـ قـرـاـ کـاـقـ ، کـبـنـلـیـ بـرـ طـوـفـانـ !

« ینـهـ تـبـدـیـلـ وـضـعـ اـیـلهـ »

نهـسـینـ سـنـ سـوـیـلـهـ اـیـ قـبـورـ ، سـنـ اـیـ طـرـخـانـ بـیـ عـرـفـانـ ؟

سـنـ اـیـ طـرـخـانـ بـنـ غـارـانـ ؟ سـنـ اـیـ اـیـلـخـانـ بـوـ نـیـمـورـ ؟